

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 419/2010-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosti spoločnosti P., s. r. o., B., vedené pod sp. zn. Rvp 7171/2010, sp. zn. Rvp 7172/2010, sp. zn. Rvp 7174/2010, sp. zn. Rvp 7175/2010 a sp. zn. Rvp 7176/2010, zastúpenej advokátkou JUDr. A. C., B., vo veci namietaného porušenia základných práv na súdnu ochranu a na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16 CoE 129/2010 zo 7. júla 2010, sp. zn. 4 CoE 229/2010 z 20. júla 2010, sp. zn. 4 CoE 249/2010 z 20. júla 2010, sp. zn. 4 CoE 295/2010 z 30. júla 2010 a sp. zn. 4 CoE 247/2010 z 20. júla 2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 7171/2010, sp. zn. Rvp 7172/2010, sp. zn. Rvp 7174/2010, sp. zn. Rvp 7175/2010 a sp. zn. Rvp 7176/2010 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 7171/2010.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 2. novembra 2010 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv na súdnu ochranu a na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 CoE 129/2010 zo 7. júla 2010, sp. zn. 4 CoE 229/2010 z 20. júla 2010, sp. zn. 4 CoE 249/2010 z 20. júla 2010, sp. zn. 4 CoE 295/2010 z 30. júla 2010 a sp. zn. 4 CoE 247/2010 z 20. júla 2010 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Z obsahu sťažností vyplýva, že sťažovateľka v rámci svojej podnikateľskej činnosti, ktorej predmetom je aj poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov poskytla viacerým fyzickým osobám úvery, ktoré sa v dôsledku ich nesplácania dohodnutým spôsobom stali predmetom rozhodcovského konania a rozhodnutia (podľa názoru sťažovateľky exekučného titulu, pozn.). Následne sa sťažovateľka podanými exekučnými návrhmi domáhala u súdneho exekútora na základe exekučných titulov (rozhodcovských rozsudkov) vykonania exekúcií. Žiadosti súdnych exekútorov o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie Okresný súd Prievidza uzneseniami č. k. 16 Er 2604/2009-14 z 8. apríla 2010, č. k. 16 Er 501/2010-15 z 30. marca 2010, č. k. 9 Er 2045/2009-12 zo 6. apríla 2010, č. k. 9 Er 2789/2009-11 z 31. marca 2010 a č. k. 9 Er 2616/2009-11 z 31. marca 2010 zamietol s tým, že *„rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky a preto nie je spôsobilým exekučným titulom“*. Na odvolanie sa sťažovateľky krajský súd napadnutými uzneseniami (bod 1) potvrdil prvostupňové uznesenia.

3. Podľa názoru sťažovateľky napadnutými uzneseniami krajského súdu a postupom súdov, ktorý im predchádzal, boli porušené jej v petite označené základné práva, čo dokumentovala vlastnou právnou analýzou predmetných vecí, v ktorej okrem iného

poukázala na judikatúru ústavného súdu, Európskeho súdu pre ľudské práva a Európskeho súdneho dvora. Zároveň sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie základných práv „na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy...“ a „na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy...“ napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší napadnuté uznesenia a veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej náhradu trov konania.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. *V sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľka domáhala. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite*

svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označila za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

8. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

9. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 7171/2010, sp. zn. Rvp 7172/2010, sp. zn. Rvp 7174/2010, sp. zn. Rvp 7175/2010 a sp. zn. Rvp 7176/2010 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.B

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy

10. Sťažovateľka namietala porušenie v petite označených základných práv postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 16 Er 2604/2009, sp. zn. 16 Er 501/2010, sp. zn. 9 Er 2045/2009, sp. zn. 9 Er 2789/2009 a sp. zn. 9 Er 2616/2009 a jeho uzneseniami z 8. apríla 2010, z 30. marca 2010, zo 6. apríla 2010, z 31. marca 2010 a z 31. marca 2010.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy má každý právo domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní... rovní.

12. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a inú právnu ochranu zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Podľa čl. 142 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

13. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha

ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

14. Z obsahu sťažností vyplýva, že ich podstatou je nesúhlas sťažovateľky s postupom exekučných súdov, ktoré v rámci exekučného konania (žiadosti o povolenie vykonania exekúcie) vecne posúdili a rozhodli o rozhodcovskom rozsudku (exekučnom titule), ktorý podľa názoru všeobecných súdov *„bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky a preto nie je spôsobilým exekučným titulom“* (pozri bod 2). V nadväznosti na to sťažovateľka nesúhlasila s hodnotením vykonaného dokazovania a ich právnym názorom, teda s ich interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení v jej právnej veci.

15. V danej veci ústavný súd nedospel k záveru, že by napadnuté uznesenia krajského súdu boli svojvoľné a zasahovali do základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle

čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu považovať za arbitrárne, zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

16. Po oboznámení sa s obsahom napadnutých uznesení krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných ustanovení zákona, a to predovšetkým § 44 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení, § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení, § 52 a § 53 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení a smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ústavný súd rovnako poukazuje na právnu úpravu nadväzujúcich právnych noriem ako je zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v platnom znení a Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 238/2008 Z. z., ktorým sa stanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru), ako aj obsahu relevantných dôkazov sú napadnuté uznesenia krajského súdu aj náležite odôvodnené. Ústavný súd považuje postup krajského súdu pri preskúmaní uznesení okresného súdu za legitímny s ústavne korešpondujúcou mierou interpretácie na vec použitých zákonných ustanovení a vylučujúci porušenie základného práva podľa čl. 46 ods.1 ústavy.

17. V neposlednom rade ústavný súd poukazuje tiež na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku z 27. januára 2007 vydanom pod sp. zn. 3 Cdo/164/1996 (publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997) uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky

nesplňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená.“.

18. Ústavný súd v súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s napadnutými uzneseniami krajského súdu konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

19. Pokiaľ sťažovateľka namietala porušenie práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ústavný súd iba konštatuje, že keďže nezistil zjavnú neopodstatnenosť alebo arbitrárnosť namietaných uznesení krajského súdu v súvislosti s označeným čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohlo dôjsť k arbitrárnosti týchto rozhodnutí ani v súvislosti s namietaným porušením čl. 47 ods. 3 ústavy.

20. Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutými uzneseniami krajského súdu a sťažovateľkou namietaným porušením označených základných práv a vzhľadom na uvedené bolo potrebné jej sťažnosti vo vzťahu k namietaným uzneseniam krajského súdu odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažností ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti (zrušenie napadnutých rozhodnutí), keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2010